

PROJECTE

LLUM

MOSAIC

PREGÓ

Joan Cornet i Prat

• FESTES DE LA MISTERIOSA LLUM •

Manresa, 15 de febrer 2008

PREGÓ DE LES FESTES
DE LA MISTERIOSA
LLUM DE MANRESA

J o a n C o r n e t i P r a t

MANRESA, 15 DE FEBRER DE 2008

Il·lustríssim Senyor Alcalde

Regidors

Autoritats

Senyores i senyors,

És un honor i un privilegi poder estar avui aquí, amb tots vosaltres, com a pregoner de les festes de la Misteriosa Llum. Quan m'ho van proposar els amics de Mosaic no vaig dubtar ni un moment. És una ocasió única de compartir amb vosaltres una de les festes més belles (i també de les més antigues) de la nostra terra i de la nostra ciutat. Em vàreu brindar una ocasió que no volia desaprofitar.

Aquí em teniu: fa gairebé quatre anys que vaig tornar de Brussel·les, on he estat setze anys, treballant al si de la Comissió Europea. Cinc d'aquests anys vaig estar vinculat al Parlament Europeu. Vaig tornar perquè, en constituir-se el primer govern d'esquerres a la Generalitat, el President Pasqual Maragall em va demanar de participar en el seu govern.

Aquella era una oferta que no podia declinar. Em feia molta il·lusió poder seguir treballant pel nostre país. Ara des de Catalunya mateix. Vaig ser nomenat secretari general de salut i al cap d'un any i mig el mateix President em va demanar que em posés al front de la Bioregió de Catalunya. La Bioregió és un projecte molt ambiciós, que té l'objectiu de potenciar la nostra recerca i producció en l'àmbit de la biomedicina. Així ho vaig fer. La Bioregió era, pocs mesos després, un projecte en marxa. A començament de l'any passat, el 2007, en el marc del nou govern de la Generalitat, la Consellera de Salut, Marina Geli, em va demanar de posar-me al front de la Fundació TIC-Salut, que té com a objectiu potenciar les tecnologies de la informació i de la comunicació en el sistema de salut català. En resum: em sento orgullós d'haver pogut fer la meva aportació humil, exercint responsabilitats al front de projectes que poden tenir un cert impacte en la nostra salut i en la nostra qualitat de vida; és a dir, en el nostre benestar.

Torno a ser de nou al meu país, després d'un llarg períple vital, durant el qual he pogut viure activament la restauració de la democràcia al nostre país, l'autonomia de Catalunya, l'entrada d'Espanya a la Unió Europea i, ja dins de la Unió, la consecució del Mercat

Únic Europeu, l'ampliació de la Unió a Suècia, Finlàndia i Àustria, i la Unió Econòmica i Monetària, amb l'adopció de l'Euro com a moneda única. En el meu cas, doncs, també es pot aplicar aquesta dita tan catalana de "roda el món i torna al Born".

Potser alguns podrien pensar que, havent estat on he tingut la sort d'estar, em puc presentar, avui, davant vostre carregat de respostes als molts problemes del nostre món d'avui. Em sap greu decebre-us, però el cert és que després del meu recorregut de tots aquests anys tinc més preguntes que respostes.

Per això, avui, voldria aprofitar l'ocasió que m'heu ofert per reflexionar, en veu alta, davant vostre. Voldria que aquest pregó fos una oportunitat de recordar, analitzar i plantejar un seguit de qüestions que crec que són vitals per al nostre futur. Un futur del que ciutats com la nostra no poden restar al marge. En alguns casos no s'ho poden permetre; en d'altres no en podríem quedar al marge ni que volguéssim. Fem un petit repàs amb algunes pinzellades històriques.

El món a l'any 1345

L'any del miracle. Fem memòria. Som en ple segle XIV, el que després se n'ha dit el final de l'Edat Mitjana. El món anava poc a poc. De-ses-pe-rant-ment a poc a poc. En canvi, la pesta negra que va aparèixer dos anys més tard, anava de pressa. Molt de pressa.

Anglaterra i França havien iniciat una guerra que acabaria durant cent anys. A la Península Ibèrica, que aleshores encara no se'n dia Espanya, el rei Alfons XI va intentar conquerir Granada sense èxit. En el sacre Imperi Romà, Lluís IV, va prendre control d'Holanda i els seus entorns, i els va regalar a la seva dona, cosa que no va resultar ser massa popular. El que avui és Itàlia i que, en aquells moments, era un reguitzell d'estats sovint en guerra els uns contra els altres, aquell any va tenir lloc la batalla de Gamenario entre els Güelfs i els Gibel·lins (Llombardia, a 15 quilòmetres de Torí). Més al sud, en concret a Nàpols, van assassinar a un tal Andrew, Duc de Calabria. A França, mentre per una banda el papat residia a Avinyó, aquell any s'acabaven les obres de construcció de la catedral de la Nôtre Dame, a Paris. El Papa Climent IV va afirmar el 1345: "L' adquisició del regne d'Àfrica pertany a nosaltres i als nostres drets reials i a ningú més". Aquell mateix any esclatà una crisi econòmica a Europa, com a conseqüència de la fallida dels bancs de Florència. Molt més enllà, cap a Orient, l'imperi mongol estava en franca decadència, cosa que donaria pas a l'Imperi Otomà. En canvi, l'Imperi Bizantí se'n sortia prou bé. Amèrica encara no era colonitzada, ni tan sols coneguda pel que en podríem dir el nostre món europeu.

Manresa el 1345

A la nostra ciutat el miracle de la Llum posava fi a una situació de malviure i patir. L'excomunió havia esdevingut insuportable. Calia pregar. Calia implorar. I el miracle va arribar. Al final teníem l'aigua i teníem la Llum. Gràcies a la Llum teníem aigua; però sobretot teníem el suport diví. I l'havíem guanyat per la perseverança, la tenacitat i la fe. I també pel coratge d'un bon grapat d'homes i dones de la nostra ciutat.

Som on som gràcies a aquelles persones que van prendre el risc, que van tenir una visió clara del futur i que en comptes de marxar o d'esperar situacions propícies van decidir tirar endavant. Van construir la sèquia. Van donar vida a la ciutat. De manera que som el què som, com a ciutat, gràcies als manresans del 1345.

Per això és bo aprofitar l'ocasió que ens brinden les festes de la Llum per reflexionar, a partir del que va passar, sobre els valors que encarnaven els seus protagonistes, i sobre l'ensenyança que en podem treure, 663 anys més tard.

Si, com hem dit, el món de 1345 era molt lent, el nostre món d'avui és molt ràpid. Tot va de pressa; i massa vegades anem darrera dels esdeveniments. La nostra societat ha avançat molt, encara que sovint correm el risc que els avenços siguin efímers.

Tornem a Manresa. A la nostra ciutat. A la molt lleial, il·lustre i benèfica ciutat.

Sense cap mena de dubte Manresa ha experimentat, els darrers decennis, un seguit de canvis, alguns d'ells força traumàtics, com ha estat la pèrdua de sectors industrials en els que Manresa era capdavantera, com ara el tèxtil o el metal·lúrgic. Però també hi ha hagut canvis molt positius. El creixement urbanístic, la cultura, la sanitat, l'educació.

Els canvis (bons i dolents) no han aconseguit fer minvar l'esperit de manresanisme, d'aquesta especificitat cultural pròpia, que es manté i es nodreix de les aportacions de multitud d'entitats que, amb els seus alts i baixos, mantenen les nostres tradicions i impregnen d'un esperit propi, d'una determinada personalitat, el fet de ser ciutadà de Manresa. No valen les comparacions. Segurament no som més o menys que d'altres ciutats. Som Manresa. Som nosaltres. I això té un gran valor. Sobretot en el món globalitzat d'avui, en el que els canvis s'acceleren, és bo tenir una identitat, una pertinença, un punt de referència.

El professor Manuel Castells, que és un dels pioners mundials en la recerca de la societat en xarxa, ho ha estudiat molt bé i ho explica encara millor: el concepte de ciutat ha quedat trasbalsat, superat, en l'era de la societat de la informació. Les fronteres, els límits municipals, tendeixen a perdre sentit quan la gent viu en un indret i treballa en un altre. Quan es pot comunicar per internet, en temps real, amb persones que viuen a l'altre extrem de món. Quan es pot comprar a distància i també es pot aprendre a distància. Aquesta nova realitat ens ha plantejat doncs, un repte ben complex: quina funció té avui la ciutat? Quina és l'aportació de la ciutadania? Com es poden governar les ciutats?

No tinc respostes categòriques, com us he dit. Només sé que ens caldrà molt d'enginy, molta imaginació i, sobretot, molt diàleg per trobar respostes vàlides. El paradigma ha canviat. I malgrat això ens cal trobar identitats que, sense ser rígides, donin sentit a la ciutadania i en especial donin suport al rol de ciutadans que, d'una manera o altra, amb una o altra intensitat, cadascú de nosaltres ha d'assumir..

